

Sabiha imma qerrieda!

Fin-natura hemm regola: izjed ma xi haġa tkun sabiha, izjed tkun qerrieda. Pereżempju, l-izjed animali, insetti u fjuri kkuluriti kwazi dejjem ikunu l-izjed velenużi. L-istess fl-ispazju. Dan ir-ritratt spazjali għdid juri bużżieqa roża ta' gass jixgħel minn wara numru kbir ta' stilel. Din is-shaba sabiha hi waħda minn dawn l-għeġubijiet sbieħ imma perikolużi tan-natura - qed tarmi ammont enormi ta' radjazzjoni qerrieda!

Is-shaba ta' gass u trab li qed tixgħel f'din l-istampa tissejjah 'superbużżieqa'. Is-superbużżieqa insibuhom f'zoni fejn ikun hemm hafna stilel kbar li fformaw dan l-aħħar. Dawn l-istilel li għadhom trabi jonfhu rih qawwi ta' particelli u l-istilel il-kbar 'jgħixu haġja mghaġġla u jmutu zgħar'. Haġjithom hi waħda li tgħaddi relattivament malajr u li tispodi f'supernove b'saħħithom. Huma dawn l-attivitajiet qerrieda li naqqux u ċ-ċentru tas-shaba u hallew warajhom ċirku ta' gass u trab biss.

It-taħwid li jseħh għo dawn is-superbużżieqa enormi imur lil hinn mit-tnaqqix ta' ċ-ċentru tas-shaba permezz tar-raġġi X perikolużi. Ix-xjenzati skoprew li din is-shaba partikolari tiffa' 20 darba izjed raġġi qawwjin milli stennew! Il-parir tiegħi hu: gawdi l-affarijiet sbieħ mill-bogħod!

COOL FACT

Din is-superbużżieqa tinsab qrib galassja nana jisimha s-Shaba Maġellanika l-Kbira. Iva, qajt; galassji nani huma galassji zgħar hafna, l-izgħar magħrufa hi 20 darba izgħar mill-galassja taġna stess, it-Triq ta' Sant' Anna!

